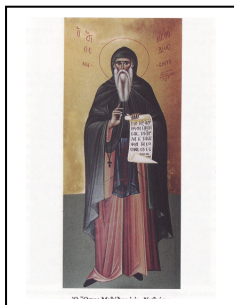

ΜΕΘΟΔΙΟΣ Ο ΕΝ ΝΥΒΡΙΤΩ

Ο Άγιος Μεθόδιος¹ γεννήθηκε στο Ρέθυμνο επί Αραβοκρατίας. Ο ακριβής τόπος καταγωγής του δεν είναι γνωστός. Άγνωστο είναι και το μοναστήρι της κουράς του. Ίσως να είναι το Μοναστήρι του Πρέβελη. Γνωστός ωστόσο ακούεται ο γέροντάς του, Ευθύμιος, που ασκήτευσε στα βουνά της Νιβρύτου². Εκεί λοιπόν στη Νίβριτο, ασκήτευσε και ο όσιος Μεθόδιος, και συνδυάζοντας την πραότητα, την υπομονή, την εγκράτεια και πολλές άλλες αρετές, έζησε την καθαρά μοναστική βιοτή ή ακριβέστερα την αναχωρητική³.

¹ Μεθοδία – Μεθόδιος. Εκ του ουσιαστικού μέθοδος. Μεθοδία – Μεθόδιος σημαίνουν εκείνοι που ενεργούν μεθοδικά, συστηματικά, τακτικά, κατόπιν σκέψεως. Από τους αγίους ή μιν πρώτη είναι οσία, ο δε δεύτερος εχρημάτισε πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως. Τη μνήμη τους τιμούμε στις 5 Οκτωβρίου και 14 Ιουνίου αντίστοιχα. Α.Μπουρνέλη, *ό.π.*, σ.109.

² Η Νύβριτος (παλαιότερη γραφή: Νίβριτος) είναι οικισμός και ομώνυμο δημοτικό διαμέρισμα του Δήμου Ρούβα, βρίσκεται στους νότιους πρόποδες της κορυφής Αμπελάκια (υψόμ. 1455 μ.). Η θέση του είναι στο 42^ο χιλιόμετρο του δρόμου προς Ζαρό. Διαδρομή: Σίβα-Αγία Βαρβάρα-Γέργερη-Νίβριτος. Το όνομα του χωριού είναι προελληνικό και η σωστότερη γραφή είναι Νίβριτος. Το 1583 αναφέρεται ως Ivrito από τον Καστροφύλακα με 210 κατ. και στον Basilicata το 1630 αναφέρεται Gnivirto. Σύμφωνα με την απογραφή του 2001 οι κάτοικοι της ανέρχονται σε 237. Η κύρια ασχολία των κατοίκων είναι η ελαιοκομία, η κτηνοτροφία και η συλλογή του αρωματικού φυτού φασκομηλιά (ελελίσφακος ο φαρμακευτικός, *Salvia officinalis*). Ο ναός της Παναγίας είναι ο σημαντικότερος και γιορτάζει στις 8 Σεπτεμβρίου. Επίσης στα βορειοδυτικά, επάνω από το χωριό, στην απόκρημνη θέση Καλύβες, μέσα σε σπήλαιο, μπορούμε να δούμε τη σικήτη του Αγίου Ευθυμίου. Σε αυτό το σπήλαιο ασκήτεψε επίσης ο Άγιος Νικόλαος ο Κουρταλιώτης. Η περιοχή είναι κατάφυτη από πεύκα. Στην πάνω γειτονιά της Νυβρίτου, έζησε και ασκήτεψε και ο Άγιος Μεθόδιος της Νιβρύτου. Εδώ δίπλα υπάρχει και ένας ναΐσκος τον οποίο κατασκεύασε ο ίδιος. Μετά την κοίμησή του τάφηκε στο ναό της Αγίας Μαρίνας του χωριού αλλά αργότερα τα λείψανά του μεταφέρθηκαν στη μονή του Αγίου Γεωργίου του Επανωσήφη. Λόγω των λεηλασιών και των καταστροφών από τους Τούρκους πολλές φορές χρειάστηκε αυτά να μεταφερθούν σε διάφορες περιοχές. Σήμερα ένα μέρος των λειψάνων του βρίσκεται στη Νύβριτο, στο ναό που χτίστηκε προς τιμήν του οσίου, στον τόπο που τίμησε με την παρουσία του και τα θαύματά του. Ο επισκέπτης μπορεί να δει το σπήλαιο όπου ο Άγιος ασκήτεψε και να προσκυνήσει τα λείψανά του. Η σημασία του οσίου Μεθοδίου έγκειται στο ότι αποτέλεσε στήριγμα και ελπίδα για τους κατοίκους της περιοχής, συνδέθηκε στενά με την παράδοσή της, και με τα θαύματά του, ακόμη και σήμερα, καθιστά συνεχή την πνευματική του παρουσία στην καθημερινή τους ζωή. Ο Πολιτιστικός Σύλλογος Νηβρύτου και ο Δήμος Ρούβα γιορτάζουν τον Όσιο Μεθόδιο στις 25 Ιουνίου όπου και οργανώνουν ένα μοναδικό πανηγύρι.

http://84.205.229.30/culturePortal_1_9_src_man_incl/cultureportalweb/article.php?article_id=2742&topic_id=17&level=2&belongs=15&area_id=4&lang=gr

³ Τ. Συλλιγαρθάκη (επισκ.), *Χριστού Λίβανος, ό.π.*, σ. 171.

Εκεί λοιπόν στα ψηλά βουνά της Νιβρύτου, που απλώνονται διαδοχικά προς τις νοτιοανατολικές πλαγιές του Ψηλορείτη, στο κατάλληλο αυτό φυσικό τοπίο, βίωσε και ασκήτεψε ο γνήσιος του Θεού ασκητής⁴.

Τολμηρό είναι να αναφέρουμε ότι ο Άγιος Μεθόδιος είχε συναντηθεί με τον Όσιο Νικόλαο του Κουρταλιώτη ο οποίος ασκήτευε κι αυτός σε γειτονική περιοχή. Εδώ θα πρέπει να σημειωθεί πως υποστηρίζεται από κάποιους ότι ο Όσιος Νικόλαος ασκήτευσε σε μια σπηλιά γειτνιάζουσα στην Ιερά Μονή Αγίου Νικολάου κοντά στο χωριό Ζαρός. Εκεί σώζεται ακόμα και σήμερα Ναός επ' ονόματι του Οσίου Μεθοδίου της Νιβρύτου. Θα πρέπει επίσης να αναφερθεί ότι κάποιοι συγχέουν τους δυο Αγίου και τους εμφανίζουν ένα και το αυτό πρόσωπο. Για όλα αυτά βεβαίως χρειάζεται πολλή έρευνα από τους ειδικούς επιστήμονες⁵.

Πλήρης ημερών εξεδήμησε προς Κύριον όπως ποθούσε από παιδί⁶. Η μνήμη του τιμάται στις 25 Ιουνίου, στο χωριό Νίβρυτο. Το λείψανό του φυλάσσεται στη Μονή Επανωσήφη⁷.

⁴ Τ. Συλλιγαρδάκη (επισκ.), *ό.π.*, σ. 169.

⁵ Ι. Λύκου (πρεσβ.), «Ο Όσιος Νικόλαος ο Κουρταλιώτης», *Αφιέρωμα στους Αγίους του τόπου μας*, Εκδ. Ιερά Μητροπ. Λάμπης, Συβρ. & Σφακιών, Τεύχος 27 Ιαν-Φεβρ. 2003 σ. 8.

⁶ Ιερά Επ. Σύνοδ. της Εκκλ. Κρήτης, *ό.π.*, τ. Β', σ. 354.

⁷ α) Λ. Κρουβρυσανάκη, *ό.π.*, σ. 173. β) Η Μονή Επανωσήφη ή Απανωσήφη είναι μια από τις πλουσιότερες μονές στο νομό Ηρακλείου, αλλά και στην Κρήτη γενικότερα, αφιερωμένη στον Άγιο Γεώργιο. Υπάγεται στο Μεταξοχώρι. Η θέση της είναι στην επαρχία Μονοφατίου και η απόστασή της από το Ηράκλειο είναι 31,7 χλμ. Η πρόσβαση στο μοναστήρι μπορεί να γίνει από διακλάδωση, δεξιά από το 28,6 χλμ. της κεντρικής αρτηρίας Ηρακλείου-Πύργου Μονοφατίου. Στο μοναστήρι υπάρχουν σήμερα πολύτιμα κειμήλια, ευαγγέλια, σταυροί με ξυλόγλυπτες παραστάσεις, αργυρό δισκοπότηρο του 1842, άμφια και πολλά άλλα. Πανηγυρίζει στις 23 Απριλίου και στις 3 Νοεμβρίου. Απεγράφησαν 24 άτομα το 2001. Ίδρυση: Σύμφωνα με ιστορικά στοιχεία που αναφέρονται σε κώδικα από τη μονή (1864), που συγκεντρώθηκαν από διηγήσεις και την ιστορική παράδοση, η μονή ιδρύθηκε σε άγνωστο χρόνο από κάποιο μοναχό Παΐσιο, ο οποίος αρχικά ήταν αδερφός στη Μονή Απεζανών και είχε έλθει σε προστριβές με άλλους μοναχούς. Αναχώρησε για τη Μονή Αγκαράθου και στο δρόμο αναγκάστηκε να καταλύσει σε μια μικρή εκκλησία του Αγίου Γεωργίου, η οποία βρισκόταν στα κτήματα του φεουδάρχη Λαγγουβάρδου. Στον ύπνο του είδε όραμα τον Άγιο Γεώργιο να του λέει ότι ήθελε να μείνει εκεί για να του επεκτείνει το ναό. Ο Παΐσιος έμεινε και τελείωσε την οικοδομή με τη βοήθεια των κατοίκων της περιοχής. Ο Λαγγουβάρδος είχε δυο μητάτα, ένα στο Χαράκι, 2 χιλιόμετρα νότια από τη Μονή, και ένα άλλο, στο χώρο της μονής. Οι βοσκοί που είχε ο φεουδάρχης είχαν το ίδιο όνομα: Σήφης. Για να τους ξεχωρίζει, τους ονόμαζε Απάνω Σήφης και Κάτω Σήφης. Σε αυτό το προσωνύμιο οφείλει την ονομασία του και το μοναστήρι. Η μονή αναφέρεται στην *Creta Sacra* (I, 222) με το όνομα *Monasterium Sancti Georgii Mart. Apanosiffi*. Μετέπειτα ιστορία: Πολλοί αδερφοί της μονής έγιναν αργότερα επίσκοποι Αρκαδίας. Κατά την Τουρκοκρατία αποτέλεσε σπουδαίο πνευματικό κέντρο, όπου εκπαιδεύτηκαν αρκετοί κληρικοί. Στην Επανάσταση του 1821 οι Τούρκοι του Κακού Χωριού εκτέλεσαν 18 μοναχούς. Επίσης, το μοναστήρι το επισκέφτηκαν και πολλοί ξένοι περιηγητές, όπως ο Pashley (1834), ο οποίος αναφέρει ότι

Άγνωστος είναι ο υμνογράφος της ασματικής του Ακολουθίας. Από την προβληματική φιλολογική μέριμνά της εικάζουμε ότι πρόκειται για ευσεβή ασκητή ολιγογράμματο. Η Αγιότητα του φεγγίζει στα βουνά της Νιβρύτου και ο οσιακός βίος του διαγράφεται ανάγλυφος μέσα από τα δάση και τα δένδρα, τα νερά και τα ποτάμια, τη σπηλιά και την ησυχία, την ερημιά και τη γοητεία της φυσικής καλλονής του τόπου αυτού. Ο Όσιος Μεθόδιος δόξασε το Θεό και μεγάλυνε το όνομά Του⁸.

Απολυτίκιον

Ἦχος ἀ. Τῆς ἐρήμου πολίτης.

Ἐκ Νηβρύτου ὡς ἄστρον, πολιτείας τῆς κρείτονος, δί' ἀσκητικῆς συντονίας, μυστικῶς ἐξανέτειλας, παιδρύνων τὰς χορείας τῶν Κρητῶν, αὐγαίς θεουργικῶν σοῦ ἀρετῶν, καί θαυμάτων ἀγλαΐαις, ἡγιασμένε Μεθόδιε. Δόξα τῷ σέ ἰσχύσαντι Χριστῷ, δόξα τῷ σέ ἀγιάσαντι, δόξα τῷ χορηγούντι διά σου, χάριν ἀέναον.

εκείνη την εποχή είχε 11 μοναχούς. Από τις αρχές του 20^{ου} αιώνα υπήχθη στην περιφέρεια της Αρχιεπισκοπής Κρήτης, όπου ανήκει και σήμερα.

http://el.wikipedia.org/wiki/Μονή_Αγίου_Γεωργίου_Επανωσήφη.

γ) Επίσης φυλάσσει αρκετά τεμάχια ιερών λειψάνων όπως του Αγίου Γεωργίου, της Αγίας Αικατερίνης, του Ιερού Χρυσοστόμου, του Αγίου Νεκταρίου, του Αγίου Μεθοδίου του Κρητός κ.ά. <http://www.dimos-nikoskazantzakis.gr/city/epanosifi/epanosifi/html>

⁸ Περισσότερα, βλ. Τίτου Συλλιγαρδάκη, ὁ.π., σσ. 169-173.